

САБАҚ ЖОСПАРЫ

Пән	Сынып сағаты
Мұғалім	Саржанова Мәрзия
Мектеп, сынып	Астана қаласы, №64 мектеп-лицея, 9-сынып
Сабақ тақырыбы	Елім-асыл қазынам!

www.bilimland.kz

Тәрбие сағатының мақсаты: Отанды сүюге, туған еліне, жеріне деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Оқушыларды елінің мұрасын қастерлеп, оны жалғастыруши азамат болуға тәрбиелеу.

Көрнекілік: интерактивті тақта, слайдтар, видеофильмдер, кітаптар көрмесі, сөзжұмбақ, жapsырма қағаз, плакат.

Дерек көздері: bilimland.kz

Сабақ барысы:

Ұйымдастыру кезеңі.

Мұғалім:

Құрметті оқушылар, «Елім – асыл қазынам!» ашық тәрбие сағатымызды өткізуға басты мақсатымыз біздің еліміздің қаншалықты асыл қазынасы (әдебиеті, мәдениеті, тарихы, т.с.с.) бар екеніне тағы да бір көз жеткізіп, оны қастерлей білуді үйрену.

I. «Қызығушылықты ояту» (топқа бөлу)

II. Мағынаны ашу.

1-топ «Мәңгілік ел – ұлт мұраты!»

The logo for BILIM Land, featuring the word "BILIM" in white above "Land" in white, all within a green circular background.

<http://bilimland.kz/kk/#lesson=18618>

Видеофильм көрсетілген кезде Жұбан Молдағалиевтің «Мен қазақпын!» өлеңі (көркемсөз) оқылады.

Жұбан Молдағалиев «Мен – қазақпын, мың өліп мың тірілген» өлеңін оқу
Мен мың да бір тірілдім МӘҢГІ өлмеске –

Айта бергім келеді, айта бергім! – дейді ақын Жұбан Молдағалиев. Иә, есті жанға түсінікті. Ертеңгі болашаққа серпін берген рухты жыр. Мәңгі өлмеске тірілген ұлт рухының сөзі.

«Сөзжұмбақ»

2-топ

Қазақ мәдениеті

Қазақ музыка өнерінің болмысы

Қазақ би өнері ертеден дамыған. Өкінішке орай, қазақ би өнері өте жақсы зерттелмеген. Қазақ билері көбінесе би биленетін әуен, күй атымен аталып жүр. Мысалы, "Былқылдақ", "Айжанқызы", "Бозіңген", "Сәулем-ай", "Кербезсылқым", "Қосалқа". Ескі билер қатарына Алқақотан", "Ұтыс би", "Киіз басу", қазақтың әдет-ғұрыптық фольклорына "Жар-жар", "Беташар", "Сыңсу", "Жоқтау", "Бесік жыры", "Тойбастар" жатады.

http://bilimland.kz/kk/content/lesson/15560-turmys_salt_zhyrlary

3-топ

Қазақ халқының ұлы тұлғалары

<http://bilimland.kz/kk/#lesson=12012>

Дарындылар туралы

- Дарынды үғу үшін өткір көз керек,
- Олар үшін жеткіліксіз сөз-дерек.
- Сыртқы түрі басқалардай болғанмен,
- Ішкі сырты ерекшелене, өзгерек.
- Сезбейді олар кедергіні, көгенді,
- Жиі бұзар ойға құрсау, шегенді.
- Жатпайды олар болмайдыны байытап,
- Білмейді олар мүмкін емес дегенді.
- Басқаша ойлау, басқашалау түйсінім,
- Санасы да саусағындағы бишінің.
- Құбылыстың менгермей-ақ мәнісін.
- Алдыменен іздейді істің қисыны.
- Кешеді ылғи керемет сәт, күй қызық,
- Жүргегіне жұмбақтарды сүйгізіп.
- Көз көрмеген нысананы көзделеп нық,
- Жатады анық және соған тигізіп.
- Қажымайды көрсе де көп азапты,
- Мойымайды естісе де мазақты.
- Нәтижені жатпағадымен нысал қыл,
- Әрекеттен алар жаңға ләззатты.
- Құлақ түріп алыстағы сарынға,
- Алға ұмтылар бойда қуат барында.
- Ел мұддесін еңсерегін ер үшін
- Естілерден қолдау көрек дарынға!

Артығы қайсы?

A

Е. Хасанғалиев
Ә. Қашаубаев
Ф. Оңгарсынова
Р. Баланова
Б. Төлегенова

B

О. Жәутіков
А. Жұмаділдаев
Н. Тілендиев
М. Әтелбаев
С. Торайғыров

C

А. Құнанбаев
Ы. Алтынсарин
М. Өзезов
А. Байтұрсынов
Ә. Дінішев

М. Меметова
Б. Майлін
Ә. Молдагұлова
Т. Бигелдинов
Б. Момышұлы

Р. Бикенова
А. Әшімов
М. Әтекешова
М. Шаханов
Ә. Әмірзакова

К. Сағырбайұлы
Д. Нұрпейісова
Н. Ескалиева
Дәүләткерей
Сейтек

4-топ. Қазақ халқының философиялық ойлары

Қазақ тілінің байлығын, көркемдігін ашып көрсететін тілдегі сөздер тобының бірі **мақал-мәтелдер**. Мақал-мәтелдер әрбір халықтың көне де байыры рухани қазынасы. Ол өз бастауын адам баласының тым ертеден бастап, ғасырлар бойы халық даналығының қорланып жиналған қоры. Қазақ халқы тұрмыс-салтқа байланысты әртүрлі жағдайлардан ойлар түйіп, оны мақал-мәтелдермен айтқан. Осы мақал-мәтелдердің әрқайсысы физикалық заңдылықтар, химиялық қасиеттер, медициналық сауаттылық, тағы сол сияқты ғылыми ойларды білдіреді. Атап айтсақ, физика ғылымындағы қозғалысқа байланысты заңдылықты (егер денеге басқа құштер әсер етпесе немесе олардың әрекеті тенгерілген болса, онда дene бірқалыпты түзу сызықты қозғалады немесе тыныштық күйін сақтайды) «Жел тұрмаса, шөптің басы қымылдамайды» деген мақалмен келтірген.

Диффузия құбылысы – нақтылы дene бөлшектерінің жылулық қозғалыстарға ұшырай отырып, молекулалардың жылулық қозғалысы салдарынан шекаралас орналасқан әртүрлі заттардың бір-біріне өту құбылысы мынадай мақалмен байланысты: «Бір құмалақ бір қарын майды шертеді». (**тәжірибе жасау**)

Сол сияқты қазақ халқы күміс металының антисептикалық қасиетін және зарядтарды өзіне тартатынын ерте кезден білген. Әйелдер тамақ дайындаған кезде қолдарына күміс әшекейлер киген, балаға суды күміс тостағандармен ішкізген. Қырқынан шықкан баланы күміс салынған қырық қасық суға түсірген, найзағай ойнағанда айнаның және самауырынның бетін жауып қойған т.с.с.

Топ оқушылары осындай заңдылықтарға байланысты мақалдарды келтіріп талдайды.

Көріп отырғанымыздай ата-бабамыз бізге өздерінің «асыл қазынасын» үрпағына мақал-мәтел арқылы да қалдырған.

5-топ

“ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖЕТИСТІКТЕРІ”

VID-20170129-WA0016.mp4

Қорытынды:

Мектеп кітапханашысы Жорабекова Гүлжан Наурызбайқызына сөз беріледі. (Кітап көрмесімен таныстырады. Мектебіміздің кітапханасындағы қазақ әдебиеті, мәдениеті, тарихы туралы өте мағыналы кітаптар құндылығымен таныстырады.)

Мұғалім: Ата бабаларымыздың мәңгілік арманын орындайтын артында қалған үрпағы. Еліміздің асыл қазынасын сақтау және осы қазынаны молайту біздің қолымызда! Байлық пен абырой, жаңарулар мен жаңғыруларға жетуге үміткер елдің еңкейген көрісі мен жасы тек нәтижелі Еңбек пен тұғырлы Ғылымға ғана арқа сүйеуі қажет. Осы екеуіне тәу еткен жүрт мұратына жетеді. Сонда барып халықтың әл-ауқаты көтеріледі, сонда барып бізді әлем мойындаиды, сонда барып Қазақстан жер бетіндегі азулы 30 мемлекеттің қатарынан ойып тұрып орын алады. Қазақстанның Мәңгілік ел болуы дегеніміздің бір парасы осындай. Қазақстанда алдағы 15-17 жыл ішінде аса ауқымды өзгерістер мен жаңғыртулар болмақ. Дегенмен, 2050-ге жеткіzer жолдағы бәсекелестікті де назардан шығармаған жөн. Бүгінгі танда мемлекеттің қарыштап дамуының басты көрсеткіші – оның Экономикалық Ұнтымақтастық пен Даму ұйымына мүшелігімен өлшенеді. Республика халқының 70 пайызы қалалықтарға айналуы шарт. Қазақстан Еуразиядағы алдынғы қатарлы медициналық туризм елі болады. Ұлттық білім беру жүйесін қалыптастыру аяқталады. Біздің еліміз әлемдегі нағыз қой үстіне бозторғай ұя салар жұмаққа айналады. Бұл мұраттарға жету оңай емес. Әр бес жылдықтың мойнына артылар жүк аса ауқымды. Берілген тапсырмалар дер кезінде орындалғанда ғана біз мақсаттарымызға жетеміз. бір мақсат, бір мұdde, бір болашақ жолында Елбасының айналасына біргі «Мәңгілік ел» мұратымызға жетудің берік негізі. Осымен біздің сабағымыз аяқталды.

“Он сұрақ!” ойынын ойнайық

Мен бір оқушыны таңдал аламын және оның мәндайына Қазақстан жетістіктеріне байланысты сөз жазылған стикерді жапсырамын – қатысушы жапсырылған сөзді табу үшін сыныпқа 10 сұрақ қоя алады, оған жауап не ИӘ, не ЖОҚ деп беріледі.

